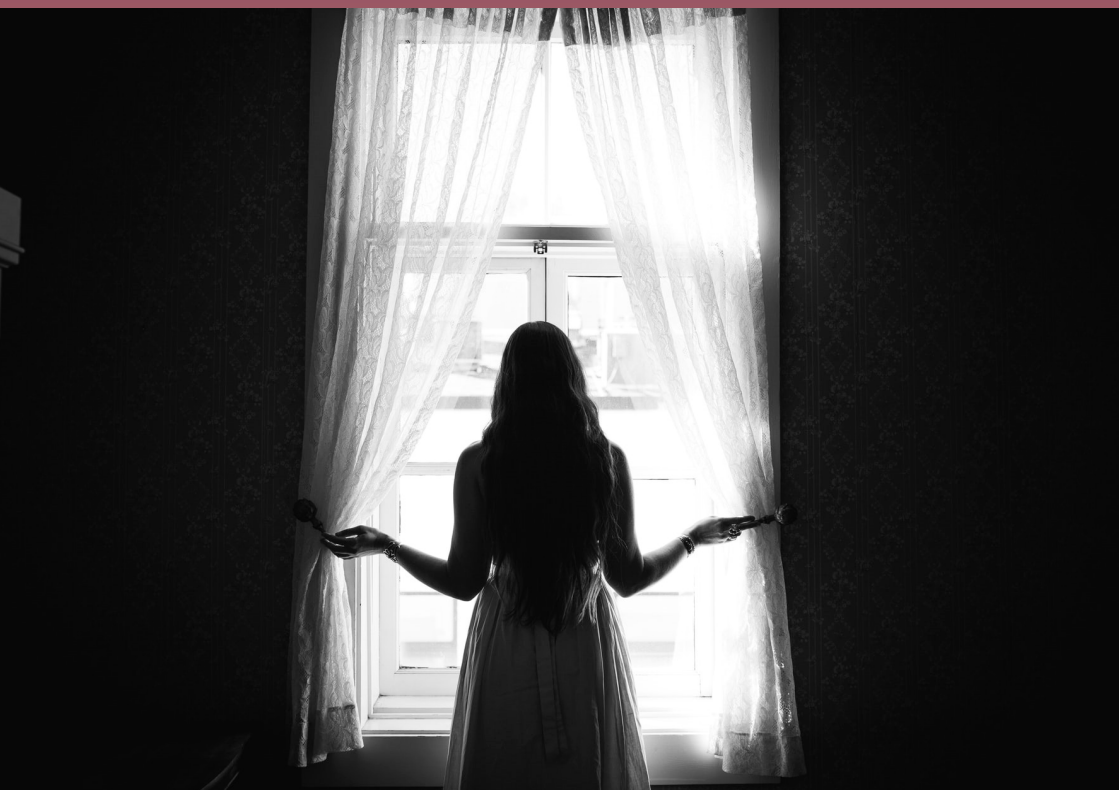

Valoksi maailmaan

Markus Sinkkonen

Valoksi maailmaan

Etukansikuva: Jessie McCall, unsplash.com/@littlegreeneyes
Takakansikuva: Hazel Aksoy, unsplash.com/@hazelcim
Molemmat kuvat on käytetty tekijöidensä luvalla.

"[Sinulle, mies:] Ole hyvin varovainen, sillä jos itketät naista, muista, että Hashem [Herrasi] laskee kaikki hänen kyynelensä. Nainen tuli miehen kylkiluusta, ei hänen jalastaan, jotta tämän yli voitaisiin kävellä. Eikä hänen päästänsä ollakseen korkeampi arvoinen, vaan kyljestä ollakseen tasa-arvoinen, käden alla suojeltuna ja sydämen vieressä rakastettuna."

- Talmud

Omistuskirjoitus

Tämä teos on omistettu kaikille lähisuhdeväkivaltaa elämässään kohdanneille ja siitä selvinneille, mutta myös sen kanssa tällä hetkellä kamppaileville ihmisille sekä lähisuhdeväkivallan seurauksena menehtyneiden muistolle. Oikeasti todella suloiset ja kauniit sielut kohtaavat liian usein ja paljon elämän nurjaa puolta tässä kovin vaativassa ja joskus kylmässä maailmassa, jossa inhimillinen hyvyys jää helposti sivustakatsojaksi.

© 2020 Markus Sinkkonen

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN 978-952-80-3660-9

Kiitokset

Kiitos kaikille teille, jotka olette kannustaneet minua ja olleet jo etukäteen kiinnostuneita lukemaan tämän kirjan. Kiitos erityisesti Sirpa Hietalalle avusta tekstin viimeistelyssä ja sen oikolukemisesta sekä hyvästä ja rakentavasta palautteesta, joka auttoi tämän teoksen saamisessa hyvään kirjalliseen muotoon. Kiitokset myös Jessie McCallille etukansikuvan ja Hazel Aksoylle takakansikuvan käyttöoikeuksista teoksessani.

Sisällys

Omistuskirjoitus	
Kiitokset	
Sisällys, sivu 1	
Johdatus, sivu 2	
Hurmaaja, sivu 5	
Tutkimushuone, sivu 23	
Toivoa vai ei, sivu 28	
Elämä yllättää, sivu 40	
Psykologiaa ja oikeutta, sivu 59	
Maallista läheisyyttä, sivu 70	
Paluu takaisin, sivu 100	
Valintoja ja sormus, sivu 113	
Kahdesta tulee yksi, sivu 136	
Elämä tarjoaa hyvää, sivu 167	
Valoksi maailmaan, sivu 190	
Danitin laulu, sivu 193	
Taustaa ja lähteitä, sivu 194	
Sanastoa ja käsitteitä, sivu 199	

Johdatus

Tämä tarina on kuvitteellinen kertomus siitä, kun maahan muuttanut nainen ajautuu parisuhteeseen narsistisen, väkivaltaisen henkilön kanssa. Aluksi kaikki on todella upeaa. Kaikki näyttää melkein täydelliseltä, jopa liiankin täydelliseltä. Kunnes alkaa käydä ilmi, että jokin ei ole avopuolison luonteessa kohdallaan. Siinä vaiheessa, kun tunnusmerkit ovat muuttuneet jokapäiväiseksi käytökseksi, irrottautuminen myrkyllisestä suhteesta ei enää olekaan mikään yksinkertainen teko. On turhaa hurskastelua väittää, että tällaisesta suhteesta voisi vain lähteä ja jatkaa elämää, kuin mitään ei olisi tapahtunut. Usein narsistit ovat vääristyneessä käytöksessään hyvin sitkeitä, eivätkä anna rauhaa helpolla, vaan heidän suhteen tarvitaan voimakasta päättäväisyyttä ja joskus kovia toimia. Mutta juuri tällaisten henkilöiden murskaamat ihmiset eivät välttämättä enää omaa tarvittavaa henkistä voimaa päästäkseen niskanpäälle narsisteista, etenkin jos yllä leijuu jatkuva väkivallanuhka. Siksi tällaiset suhteet voivat kestää vuosia.

Joskus kuitenkin löytyy kulminaatiopiste, jossa uhri herää todellisuuteen tai hänen mittansa täytyy ja hän saa jostakin voiman irrottautua tuhoisesta parisuhteesta. Tämä tapahtuu usein aivan viime hetkillä suhteen muututtua jopa hengenvaaralliseksi. Kun uhri alkaa päästä irti tällaisesta suhteesta, hän tarvitsee kaiken mahdollisen tuen, jonka tarve luonnollisesti vaihtelee

suuresti. Joku tarvitsee vain ystävien tai omaisten apua, mutta varsin usein tarvitaan ammattiapua niin mielenterveyden kuin oikeuden ammattilaisilta. Valitettavasti tällaisen avun piiriin pääsy on tavallisesti melko vaikeaa, koska se vaatii aivan liikaa uhrilta omaa aloitteellisuutta suhteessa tämän henkisiin voimavaroihin.

Usein järjestelmän sokeat pisteet hidastavat pääsyä todella eheyttävän ja parantavan toiminnan alkuun esimerkiksi terapiaan. Järjestelmä ei aina näe tai usko uhria ja tämän kertomusta. Pahimmillaan uhri ajautuu takaisin samaan suhteeseen, josta yrittää ulospääsyä. Mutta on silti olemassa toivoa. Ja se on tämän tarinan tarkoitus. Antaa toivoa paremmasta. Tämä on myös tarina siitä, että on myös mahdollista löytää oikea hyvä parisuhde. Tietysti mikään suhde ei ole vain pelkkää onnea ja jokainen suhde vaatii osapuolilta aina paljon, eikä se ole koskaan helppoa. Mutta on mahdollista onnistua luomaan hyvä, tasapainoinen ja tyydyttävä parisuhde hyvine sekä huonoine ajanjaksoineen.

Inspiraationa tässä teoksessa ovat olleet muun muassa Laura Mannisen teos Kaikki anteeksi, Armi Valkian teos Hehku, Sami Minkkisen teos Havaintoja parisuhteesta, Yksittäistapaus - 11 lyhytelokuvaa naisista vallankäytön kohteena, Ali Soozandehin elokuva Teheran, tabu, Deborah Feldmanin teos Unorthodox - The Scandalous Rejection of My Hasidic Roots ja Narsistien uhrien tuki - yhdistyksen blogi sekä lukuisat muut asiaa käsittelevät artikkelit ja kirjoitukset, joita on kerätty yhteen tämän

teoksen Taustaa ja lähteitä -luvussa. Kaikki teoksessa mainitut henkilöhahmojen nimet eivät ole todellisten henkilöiden nimiä, vaan ne ovat kuvitteellisia henkilöitä.

Selviytymistarinan ohella tämä on toisaalta pohjimmiltaan lopulta romanttinen parisuhdetarina, jossa on voimakas henkinen ja hengellinen ulottuvuus, jota maustetaan ripauksella chicklit-tyylistä tapaa kirjoittaa fiktiota. Toki kirjoittajan omat kokemukset ja ajatusmaailma käyvät paikoin läpi tästä tarinasta. Usein tällaiset tarinat mielletään naisten kirjoittamiksi, mutta tämä tarina rikkoo siinä mielessä sukupuolirajoja, että sen kirjoittaja on mies. Myös miehet voivat kirjoittaa empaattisesta, myötätuntoisesta motivaatiosta unohtamatta romantiikkaa ja hengellisyyttä. Aivan kaikesta, mitä kuuluu elämänsikirjoon. Kirjoittaja toivoo lukijoilleen paikoittaisesta aihepiirin raskaudesta huolimatta hyviä, toivoa herättäviä sekä rohkaisevia lukuhetkiä.

Helsingissä, Ruoholahdessa 5.11.2020

Markus Sinkkonen

Hurmaaja

Muutama vuosi sitten alkoi tämä tarina. Alku oli hyvin yksinkertainen, jopa vaatimaton. Se alkoi sairaalan kahvion edessä olevalla istuinryhmällä. Caitzu oli käymässä sairaalassa avustajansa kanssa rutiinikäynnillä endoskopian yksikössä. Danit saapui sinne aivan muista syistä. Ne syyt olivat ikäviä. Danit oli kiinni huonossa parisuhteessa, eikä vielä tiennyt tarkalleen kuinka irrottautua siitä. Sairaalaan hän tuli jälkitarkastukseen. Olikohan kyynärvarren murtuma vihdoinkin parantunut kunnolla?

Caitzu taas halusi pian pois sairaalasta arjen askareisiinsa ja ehkä piipahtamaan suosikkikahvilaansa. Caitzu oli käynyt tarkastuksissa vatsa-avanteen takia ja vaihdattamassa avannenappiansa monia kertoja. Tämä oli pelkkä kymmenen minuutin rutiini ja taksilla kotiin. Joskus kesäaikaan kävellen niin sanotusti, vaikka Caitzu käytti pyörätuolia ja liikkui joskus avustajan kanssa. Danit puolestaan oli käynyt erilaatuisten pahoinpitelyjen takia monia kertoja terveysasemalla ja nyt sairaalassa kätensä takia. Hän oli yksi niistä tilastotapauksista, jotka liittyvät parisuhdeväkivaltaan.

Danitin ystävättäret olivat toistuvasti kehottaneet häntä lähtemään tuosta alati myrkyllisemmäksi ja nyt jopa vaaralliseksi muuttuneesta suhteesta. Danit tiesi sisimmässään, että hänen pitäisi lähteä, mutta hän oli psyykkisesti takalukossa. Hän ei osannut päättää, koska

miesystävä ei vain pahoinpidellyt fyysisesti, vaan myös nujersi henkisesti. Alitajuisesti Danit etsi ulospääsyä. Hän yritti etsiä ammattiapua, mutta se oli vaikeaa, koska hänen avomiehensä halusi aina olla läsnä kaikkialla. Danitin oli mahdotonta saada ääntään kuuluville. Usein Danitista tuli todellisen uhrin sijaan syyllinen. Hänen avomiehensä sai aina käännettyä asiat pääläelleen.

Todellinen uhri jäi siten vaille apua. Danit pelkäsi kysyttäessä kertoa totuuden ja kertoi usein valkoisia valheita. Danit koki helpommaksi tarvittaessa valehdella kuin kertoa, miten asiat olivat todellisuudessa. Danit alkoi nähdä mahdollisen väylän päästä ulos henkisestä vankilastaan vasta nyt, kun hänen kätensä murtui. Onneksi heillä ei ollut lapsia, Danit oli usein ajatellut. Odottaessaan kätensä paranemisen tarkastusta hän alkoi ajatella, miksi oli ajautunut tilanteeseen, jossa oli ja varsinkin, miksi oli sallinut kaiken tapahtua itselleen.

Danit oli maahanmuuttajataustainen nainen, jonka vanhemmat muuttivat Lähi-Idästä Suomeen. Ei pahimmasta ongelmapaikasta, vaan maasta, jossa saattoi elää suhteellisen rauhassa melko länsimaiseen tapaan. Danitin vanhemmat olivat asettuneet Suomessa Turkuun. Tuolloin Danit oli teini-ikäinen. Hänen vanhempansa eivät silti lopulta halunneet jäädä Suomeen, vaan he palasivat takaisin kotimaahansa. Danit oli silloin jo täysi-ikäinen, eikä halunnut muuttaa enää pois Suomesta. Hän koki, että hän oli hyvin suomalaistunut. Lisäksi hänen kaikki ystävänsä olivat Suomessa muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Sen

sijaan hän halusi pois Turusta ja muutti Helsinkiin ystävänsä houkuttelemana. Yksi syy oli paremmat työllistymisen mahdollisuudet ja toinen oli suurempi määrä maahanmuuttajia tai maahanmuuttotaustan omaavia ihmisiä. Danit koki helpommaksi saada heidän keskuudestaan ystäviä ja kavereita.

Kun kaikki näytti valmiilta, oli työ ja koti sekä kaikki muuttoon liittyvä kunnossa, hän päätti lähteä ystävänsä kanssa ulos viettämään iltaa. Koska suomalaisia ystäviä ja kavereita ei ollut ehtinyt tulla vielä hänelle paljoa, päätti hän mennä juhlimaan paikkaan, jossa monet maahanmuuttajat tapasivat käydä juhlimassa. Kivan illan kuluessa hänestä alkoi kiinnostua yksi mies ja eikä kulunut montaa hetkeä, kun he jo juttelivat niitä näitä, mistä olivat kotoisin, olivatko vanhemmat elossa ja mikä oli tuonut heidät Suomeen.

Mies oli kotoisin myös Lähi-Idästä ja oli hyvin länsimaistunut, kultturelli, älykäs, fiksu ja pahuksen komea. Mies oli lähes täydellinen paketti. Illan päätteeksi mies antoi Danitille puhelinnumeron ja pyysi soittamaan. Kahden viikon kuluttua he päättivät nähdä uudestaan samaisessa yökerhossa. Tästä alkoi heidän suhteensa kehittyä ja pian he alkoivat seurustella. Kaikki näytti erittäin hyvältä ja lupaavalta. Niin hyvältä, että Danit suostui lopulta muuttamaan yhteiseen asuntoon tämän miehen kanssa ja laittoi oman asuntonsa vuokralle kahdeksi vuodeksi.

Kun he menivät eräisiin juhliin, Danit pani merkille, että jotkut katsoivat häntä jotenkin poikkeavasti, etenkin naiset. Naistenhuoneessa eräs nainen lähestyi Danitia ja varoitti tätä miehestä, mutta Danit ei voinut uskoa kuulemaansa. Lyhyt, mutta kiivas sananvaihto syntyi naisten kesken:

Nainen: Kuule, mä haluan varottaa sua tuosta sun miesystävästä. Se on tunnettu sarjaseurustelija ja oikea häntäheikki. Usko minua oman itsesi tähden. On myös huhuja, että se on väkivaltanen ja jopa narsistinen.

Danit: Mitä sinä oikein puhut? Se on mitä miellyttävän oloisin tyyppi. Mä en usko sinua sitten yhtään.

Nainen: Mä tiedän, se on nyt vaikea uskoa, mutta kuten mä sanoin, usko mua itsesi takia. Sä tuut vielä katumaan joku päivä, jos sä jatkat sen kanssa.

Danit: Mikä sä olet minua neuvomaan, en mä ole mikään teini. Sä olet vaan kateellinen ja haluat sen itsellesi.

Nainen: En ole kateellinen ja tämä on sisarellinen neuvo, mutta myös varoitus.

Danit: Vai niin, miksi mun pitäisi sinua uskoa?

Nainen: Kuten mä sanoin, itsesi takia.

Danit: Oletko sä itse oikeesti kokenut noita asioita, vai onko ne vain kuulopuheita?

Nainen: En onneksi, mutta kyllä sana kiertää nopeasti ja tiedän kaksi naista, jotka jättivät sen, kun ne alkoivat epäillä tyypissä jonkin olevan pielessä.

Danit: Noi on vaan huhuja, jos sä et itse ole edes ollut sen kanssa.

Nainen: Ne ei ole mitään huhuja ja vaikka olisivatkin, ei ne synny tyhjästä.

Danit: Nyt riittää! Jätä minut rauhaan, sillä mä alan hermostua aivan kohta!

Nainen: No, oma on asiasi, mutta sua on ainakin varotettu. Älä tule sitten itkemään ja sanomaan, että sun olis pitänyt uskoa mua.

Danit: Joo, joo! En todellakaan tule, koska sä olet väärässä.

Nainen: Harmi, jos et usko, mutta tulee päivä, jona sä uskot.

Danit: Sitä päivää ei tule.

Nainen: Mitä nopeammin hankkiudut tosta jatkästä eroon, sitä helpommalla pääset itse.

Danit: En hankkiudu. Sitä paitsi tuo on panettelua ja se on tosi törkeetä.

Nainen: Itsepähän tulet sitten kärsimään.

Danit: Vai niin! Nyt jätät mut rauhaan, mene pois!

Nainen: Niin, kuule, menenkin, mut mun sanat pitää!

Danit: Hyvä! Häivy mun silmistäni!

Nainen ryntäsi tuohtuneena ulos naistenhuoneesta. Danit jäi vielä sinne rauhoittumaan suuttumuksestansa, laittoi meikin kohdalleen ja poistui itsekin naistenhuoneesta. Hänen miehensäkö olisi muka joku sarjaseurustelija. Hänkö oli muka joku paha tapaus suuttuessaan tai jos ei saanut tahtoaan läpi tai jos joku kehtasi uhmata häntä. Puhumattakaan siitä, että joku uskalsi arvostella häntä vaikka ihan naurettavissa pikkuasioissa. Hän meni takaisin miehensä luo. Tämä kysyi, miksi naistenhuoneessa kesti niin kauan. Danit ei halunnut kertoa, mitä siellä oli tapahtunut, mutta mies maanitteli hänet kertomaan. Saatuaan tietää mies sanoi, ettei Danitin tule välittää saati luottaa tuohon kiertopalkintoon, mokomaan lutka.

Vähitellen mies alkoi seurata Danitia joka paikkaan. Menikö tämä todella töihin, ketä hän tapasi, alkoi tutkia Danitin puhelinviestejä ja suuttui jos hän ei halunnut viestejä näyttää. Keskusteliko hän jonkun toisen miehen kanssa? Kenen kanssa hän työskenteli, flirttailiko hän toisille miehille? Epäluuloisuus kasvoi jatkuvasti yhä suuremmaksi ja mies muuttui alati hallitsevammaksi. Mihin Danit käytti rahaa, minne hän meni ja lopulta ei

ollut juuri yksityiskohtaa, jota ei mies tietäisi. Mustasukkaisuus paheni jatkuvasti. Vähäinenkin meikki, hiemankin kauniimpi pukeutuminen, pienikin tahaton katse vastakkaisen sukupuolen suuntaan ja jopa työskentely mieskollegoiden kanssa sai Danitin avopuolison miltei kiehumaan kiukusta. Myös kotityöt tuli Danitin tehdä millilleen oikein tai tuli huutoa, kaupassa rahaa sai kulua täsmälleen se summa, minkä avomies määritteli ottamatta huomioon sitä, että hinnat voivat vaihdella runsaastikin kaupasta toiseen. Ruoka piti olla millilleen oikein tehtyä hänen kotimaansa keittiön sääntöjen mukaan. Näitä sääntöjä avomies tulkitsi reilusti yli, vaikka Danit ei tuntenut tämän maan keittiötä, eikä ollut mikään ammattikokki, vaan kahvilatyöntekijä. Avomies saattoi heittää hyvää ruokaa roskikseen jonkun pikkumaisen virheen takia.

Kaiken kaikkiaan Danit alkoi muuttua ilottomaksi, vakavaksi ja äänettömäksi varjoksi, jonka tuli olla hiljainen, näkymätön ja tottelevainen. Suhteellisen puhelias ja avoin Danit alkoi kääntyä itseensä, eikä juuri enää puhunut kuin mitä oli pakko. Hän ei enää meikannut, eikä pukeutunut kauniisti tai muutenkaan laittautunut mitenkään. Hän alkoi laihtua selkeästi aivan liikaa. Hän näytti väsyneeltä harmaavarpuselta. Mutta jos joku kysyi, että oliko kaikki oikeasti hyvin, hän sanoi, että kaikki oli hyvin ja ettei ollut mitään hätää tai sitten hän puolusteli avomiestään, vaikka tiesi syvällä sisimmässään valehtelevansa.

Tämä tarina on kuvitteellinen kertomus siitä, kun maahan muuttanut nainen ajautuu parisuhteeseen narsistisen, väkivaltaisen henkilön kanssa. Aluksi kaikki on todella upeaa. Kaikki näyttää melkein täydelliseltä. Kunnes alkaa käydä ilmi,

että jokin ei ole avopuolison luonteessa kohdallaan. Siinä vaiheessa, kun parisuhdeväkivallan tunnusmerkit ovat muuttuneet jokapäiväiseksi käytökseksi, irrottautuminen myrkyllisestä suhteesta ei enää ole mikään yksinkertainen teko.

Tämän tarinan tarkoitus on kuitenkin antaa toivoa paremmasta. Pohjalta voi nousta ja elämä voi olla taas hyvää. Selviytymistarinan ohella tämä on toisaalta

romanttinen parisuhdetarina, jossa on voimakas henkinen ja hengellinen ulottuvuus ja jota maustetaan ripauksella chicklit-tyyliä. Toki kirjoittajan omat kokemukset ja ajatusmaailma käyvät paikoin läpi tästä tarinasta. Samalla tämä teos on kirjoittajansa kannanotto lähisuhdeväkivallan kaikkia muotoja, mukaan

lukien parisuhdeväkivalta, vastaan.

9 789528 036609